

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «УПРАВЛІННЯ БІЗНЕСОМ»

Рівень вищої освіти: Другий (магістерський)

Спеціальність: 073 Менеджмент

Рік навчання: 1-й, семестр 2-й

Кількість кредитів ECTS: 6 кредитів

Назва кафедри: Аграрного менеджменту та маркетингу

Мова викладання: українська

Лектор курсу

д.е.н., доцент Логоша Роман Васильович

**Контактна інформація
лектора (e-mail)**

lrv@vsau.vin.ua, konffmp@ukr.net

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Управління бізнесом» є обов'язковою компонентою ОПП.

Загальний обсяг дисципліни – 180 год.: лекції – 32 год.; практичні заняття – 28 год., самостійна робота – 120 год.

Формат проведення: лекції, практичні заняття, семінарські заняття, консультації. Підсумковий контроль – екзамен.

При вивченні даної дисципліни можуть використовуватись знання, отримані з дисциплін: «Методологія та організація наукових досліджень з основами інтелектуальної власності», «Міжнародний агробізнес».

Основні положення навчальної дисципліни можуть застосовуватися при вивченні таких дисциплін: «Корпоративне управління та соціальна відповідальність», «Антикризовий менеджмент аграрних підприємств».

Призначення навчальної дисципліни

Освітня компонента «Управління бізнесом» спрямована на отримання здобувачами вищої освіти важливої і універсальної компетентності – здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачають проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначеності умов і вимог.

Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни – формування у здобувачів вищої освіти знань з і навичок самостійної діяльності в підприємницькому середовищі, спрямованої на створення та забезпечення ефективного, прибуткового функціонування суб'єктів господарської діяльності у сфері

виробництва, торгівлі, надання послуг, а також здійснення комерційних, фінансових, посередницьких та інших операцій та встановлення конструктивних ділових стосунків з партнерами.

Завданнями вивчення дисципліни

- формування у студентів сучасного світогляду соціально-ринкової орієнтації;
- надання цілісної системи наукових знань у сфері теорії та практики управління бізнесом;
- розуміння процесу управління в системі бізнесу та його складових;
- вміння використовувати отриманні теоретичні знання в галузі управління бізнесом у практичних ситуаціях;
- засвоєння основних заходів щодо вдосконалення управління бізнесом, оцінки та підвищення ефективності його функціонування.

ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКИХ НАБУВАЄ ЗДОБУВАЧ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен сформулювати такі програмні компетентності:

інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачають проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначеності умов і вимог.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 2. Здатність до спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності);

ЗК 6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК 5. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління:

СК 7. Здатність розробляти проекти, управляти ними, виявляти ініціативу та підприємливість;

СК 8. Здатність використовувати психологічні технології роботи з персоналом;

СК 10. Здатність до управління організацією та її розвитком.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

ПР 4. Обґрунтовувати та управляти проектами, генерувати підприємницькі ідеї.

ПР 7. Організувати та здійснювати ефективні комунікації всередині колективу, з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті.

ПР 12. Вміти делегувати повноваження та керівництво організацією (підрозділом).

ПР 13. Вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення організації (підрозділу).

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів вищої освіти соціальні навички (soft skills): комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах, метод самопрезентації), робота в команді (реалізується через: метод проєктів), лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод проєктів, метод самопрезентації).

План вивчення навчальної дисципліни

№ п/п	Назви теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1	Тема 1. Соціально-економічна природа бізнесу.	4	4	17
2	Тема 2. Форми організації бізнесу.	4	2	17
3	Тема 3. Організація фінансового забезпечення бізнесу.	4	4	17
4	Тема 4. Організація інфраструктури бізнесу.	4	4	17
5	Тема 5. Організація управління персоналом у бізнесі.	4	4	18
6	Тема 6. Сутність та призначення бізнес-ідеї та бізнес-планування.	6	6	17
7	Тема 7. Управління ризиками та страхування в бізнесі.	6	4	17
Разом		32	28	120

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

Самостійна робота здобувачів вищої освіти є основним засобом засвоєння навчального матеріалу під час позааудиторної навчальної роботи. Самостійна робота здобувачів вищої освіти спрямована на закріплення теоретичних знань, отриманих здобувачем за час навчання, їх поглиблення, а також набуття та вдосконалення практичних навичок і вмінь відповідно до обраної спеціальності

Виконання здобувачем вищої освіти самостійної роботи передбачає, за необхідності, отримання консультацій або допомоги відповідного фахівця який забезпечує викладання даної навчальної дисципліни у ВНЗ.

Організація самостійної роботи здобувачів вищої освіти передбачає: планування обсягу, змісту, завдань, форм і методів контролю самостійної

роботи, розроблення навчально-методичного забезпечення; виконання здобувачем запланованої самостійної роботи; контроль та оцінювання результатів, їх систематизацію, оцінювання ефективності виконання здобувачем самостійної роботи.

Контроль результатів самостійної роботи здобувача вищої освіти може здійснюватися під час лекційних і практичних занять або поза ними у письмовій, усній або змішаній формі з поданням результату самостійної роботи здобувача або у формі тестування.

У випадку реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувача заняття можуть проводитись за індивідуальним графіком.

Види самостійної роботи

№ з/п	Вид самостійної роботи	Години	Терміни виконання	Форма та метод контролю
1	Опрацювання питань, що виносяться на самостійне вивчення	64	впродовж семестру	Усне та письмове опитування, оцінювання конспекту
2	Підготовка до лекційних та практичних занять	24	щотижнево	Усне та письмове опитування
3	Індивідуальні та групові творчі завдання (виконання гугл-презентації, презентації за заданою проблемною тематикою, дослідницькі проекти)	12	1 раз на семестр	Обговорення, виступ з презентацією, усний захист
4	Підготовка до контрольних заходів	20	впродовж семестру	Тестування у системі MOODLE
Разом		120		

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література:

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. № 254/96-ВР. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/>
2. Господарський кодекс України: Закон України від 16.01.2003 р. № 436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
3. Податковий кодекс України // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2011. ст.112. URL: <https://zakon1.rada.gov.ua>
4. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.91. № 959-XII // Відомості Верховної Ради України. 1991. № 29. С. 377.
5. Про захист іноземних інвестицій на Україні: Закон України від 10.09.91 № 1540-XII // Відомості Верховної Ради України. 1991. № 46. С. 616.
6. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18.09.91 № 1560-XII // Відомості Верховної Ради України. 1991. № 47. С. 646.

7. Про оподаткування прибутку підприємств: Закон України від 28.12.94 № 334/94 // Відомості Верховної Ради України. 1995. № 4. С. 28.

8. Про режим іноземного інвестування: Закон України від 19.03.96 № 93/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. 1996. № 19. Ст. 80.

9. Балановська Т.І., Троян А.В. Управління бізнесом: навчальний посібник. Київ: НУБіП України, 2019. 401 с.

10. Левченко Н.М. Стейкхолдер-аналіз як інструмент ефективного управління проектами в умовах інтеграції України до європейського та світового бізнес-простору. Інноваційні механізми управління корпоративними інтеграційними процесами підприємств / за ред. Ткаченко А.М. Запоріжжя: ЗНТУ. 2019. 220 с.

11. Мироненко Є.В. Управління бізнесом: структурні зміни, маркетингові та правові аспекти: підручник. Видавництво: Центр учбової літератури. 2022. 280 с.

12. Орлова К.Є. Управління бізнесом: підручник. Житомир: Державний університет «Житомирська політехніка», 2019. 319 с.

13. Нетепчук В.В. Управління бізнес-процесами: Навчальний посібник. Рівне: НУВГП. 2019. 158 с.

14. Сазонець О.М. Управління міжнародним бізнесом: навчальний посібник. Рівне: НУВГП, 2019. 338 с.

15. Управління міжнародним бізнесом: навчальний посібник. МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини; уклад.: О.Л. Богашко, О.П. Кірдан, С. М. Подзігун. Умань: Візаві, 2021. 200 с.

Додаткова література:

1. Базецька Г. І. Економічний консалтинг: навчальний посібник; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О.М. Бекетова. Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2021. 167 с.

2. Бізнес-етика: конспект лекцій: навчальний посібник для студ. спеціальності 051 «Економіка» освітньою програмою «Управління персоналом та економіка праці». М.М. Дученко, О. А. Шевчук; КПІ ім. Ігоря Сікорського. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2020. 56 с.

3. Бізнес-планування підприємницької діяльності: навчальний посібник. [З. С. Варналій, Т.Г. Васильців, Р.Л. Лупак, Р.Р. Білик.] Чернівці: Технодрук, 2019. 264 с.

4. Економіка і бізнес: підручник / за ред. д.е.н., проф. Л. Г. Мельника, д.е.н., проф. О. І. Карінцевої. Суми: Університетська книга, 2021. 316 с.

5. Економіка підприємства. [Л.Л. Лазебник, В.В. Гурочкіна, Л.В. Слюсарева та ін.]; за заг. ред. Л.Л. Лазебник. Ірпінь : Університет ДФС України. 2021. 426 с.

6. Етика бізнесу: навчальний посібник. [І.В. Сушик, О.Г. Сушик, Я.М. Мартинюк, В.В. Вісин.] Луцьк: РВВ Луцький НТУ, 2019. 268 с.

7. Мельник Л. Г., Карінцева О. І. Економіка і бізнес: підручник. Суми: Університетська книга, 2021. 316 с.

8. Європейські стандарти бізнес-планування : навчальний посібник [О. В. Димченко, О. О. Рудаченко, В. М. Прасол, О.Д. Панова]; Харків. нац. ун-т

міськ. госп-ва ім. О.М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2021. 120 с.

9. Логоша Р.В., Поліщук О.А. Стан та проблеми функціонування ринку м'яса в Україні в умовах воєнного стану та поствоєнного відновлення. *Наука і техніка сьогодні*. 2023. Випуск № 13(27). С. 301-318. <https://doi.org/10.52058/2786-6025-2023-301-318>

10. Луцяк В.В., Польова О.Л., Ставська Ю.В., Мостенська Т.Г. Управління бізнес-процесами в ГРС: навчальний посібник. Вінниця: ВНАУ. 2019. 331 с.

11. Мороз О.В., Логоша Р.В., Семцов В.М., Кричковський В.Ю., Вакар Т.В. До історії та змістовної гносеології категорій «капіталізм», «лібералізм», «лібертаріанство». *Бізнес Інформ*. 2023. № 7. С. 6-14. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2023-7-6-14>

12. Підприємництво та основи бізнесу. Практикум: Навчальний посібник / [Біляк Т.О., Бірюченко С.Ю., Бужимська К.О., та ін.]; під заг. ред. Т.П. Остапчук. Житомир: Житомирська політехніка, 2023. 280 с.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека економіста. URL: [http:// www.library.if.ua](http://www.library.if.ua)
2. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: rada.gov.ua
3. Офіційний сайт Держкомстату України. URL: ukrstat.gov.ua
4. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: kmu.gov.ua
5. Офіційний сайт Міністерства економіки України. URL: me.gov.ua

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ ДО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру, до 10% за показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності і до 30% підсумкової оцінки – за результатами підсумкового контролю.

Розподіл балів за видами навчальної діяльності

№ з.п.	Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1		
1	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	2
2	Участь у роботі на практичних заняттях	6
3	Виконання домашніх завдань	4
4	Виконання контрольних робіт, тестування	10
5	Індивідуальні та групові творчі завдання (вирішення і письмове оформлення завдань, схем, діаграм, інших робіт графічного характеру; презентації за заданою проблемною тематикою, дослідницькі проекти)	8
	Всього за атестацію 1	30
Атестація 2		
6	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	2
7	Участь у роботі на практичних заняттях	6
8	Виконання домашніх завдань	4
9	Виконання контрольних робіт, тестування	10
10	Індивідуальні та групові творчі завдання (вирішення і письмове оформлення завдань, схем, діаграм, інших робіт графічного характеру; презентації за заданою проблемною тематикою, дослідницькі проекти)	8
	Всього за атестацію 2	30
	Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності	10
	Підсумкове тестування	30
	Разом	100

Якщо здобувач упродовж семестру за підсумками контрольних заходів набрав менше 35 балів, то він не допускається до іспиту. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками контрольних заходів є виконання індивідуальної творчої роботи (презентації).

Програма навчальної дисципліни передбачає врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

Відповідність шкал оцінок якості засвоєння навчального матеріалу

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
66-74	D	задовільно
60-65	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни